

משולחן האלוף ועד צריח הטנקיסט —

התמרון הגדול

יונה וחצי הוא הקיצוני מש מאל, המיתמר מעל לקצינים הגבוהים יותר ממנו — בדגה.

בעיני הפיקוד הגבוה של צה"ל קיימת הנחה יסודית אחת: במערך הצבאי של רע"ם חל שינוי גדול. ראשית — בגלל הזרימה הגדולה של נשק סובייטי, ב" עיקר שריון ונשק ארטילרי. שנית — מפני שהסובייטים והמצרים הגיעו למסקנה שאין טעם בעיסקה מסחרית פשוטה, שיש לאמן, לעומת זאת את הצבא הערבי בשימוש בנשק המוגש. מזה למעלה משלוש שנים קיימת רכבת

מאת שלום כהן

קדם מדרום, לפרוץ את מערך ה"אויב" ו" לכבוש את מרכזו.

★ ★ ★
"המראה החדש"

התרגיל בכלדותו היה, בראש וראש שונה, הישגם של שני אנשים: הרמטכ"ל רב-אלוף חיים לסקוב וראש אגף המבצעים אלוף יצחק רבין. לסקוב הטיף למען פיתוח חזק ותיוקו של כוח משוריין, מאז היותו מפקד גייסות השריון. בתקופת כהונתו, לבש צה"ל, למעשה, את "המראה החדש" — מראה של צבא משוריין וממונע ברובו. רבין היה האיש שנטל את ההנחיות הכלליות של הרמטכ"ל, תירגם אותן למיבצע מעשי.

לפני שנים מעטות בלבד, בימי שירותו של משה דיין כרמטכ"ל, היתה תורת הל"ח חיימה של צה"ל מבוססת על חיל-הרגלים, כשהפשיטות לעורף האויב מהחזת הקדמה מפתיעה ומוחצת. לטאנק היה מיועד תפקיד

דוריסטרית, המעבירה מוחמים צבאיים ל" רע"ם ומתלמדים ערביים לארצות הגוש ה" קומוניסטי. כתוצאה מכך, רכש צבא רע"ם לא רק את הנשק אלא גם את תורת הלחימה הסובייטית.

אי אפשר עדיין לדעת כיצד יעכלו ה" ערבים את התורה וכיצד ישתמשו בה ב" מקרה של מלחמה. אולם לגבי הדוקטרינה עצמה ידוע כי מלחמת העולם השנייה היתה מבוססת על השימוש בגושי-אדם המורכבים מאנשי חיל-הרגלים, וכי כיום מצדדת הדוק" טרינה הצבאית החדשה, לעומת זאת, בשי" מוש בגושי-שריון עם סיוע ארטילרי מרכזי. ההנחייה היסודית היא שעל גושים אלה ל" חפש את הנקודות החלשות במערך האויב, את "התפירה" בין יחידה ליחידה, להבקיע את המערך בנקודות-תורפה כאלה ולפרוץ קדימה. זהו תרגום חדיש של תורת-היסוד שנקבעה על-ידי גנראל חיל-השריון הגרמני, היינץ גודריאן: להבקיע, לחדור ולדחור קדימה.

התוצאה הגלויה הראשונה של השלכת תורה זו אל צבא רע"ם היא אירגון צבא זה במצב הגנתי, מאחורי מיתחמים המאור- גנים ללחמה נגד טאנקים. המשלטים של תש"ח, לבלימת התקפות רגלים, שוב אינם מהווים את בסיס המערך הרע"מי.

★ ★ ★ מיבחן סבילות

במקביל להנחיה זו, קיימת בפני צה"ל הנחיית-יסוד שניה: מאזן הכוחות, מבחינה כמותית, הוא לטובת הערבים. לכן לא יוכל צה"ל להתיצב בכל הגזרות במלוא הכוח, אלא חייב לרכז את כוחותיו במקום בו יחייבו זאת השיקולים הטקטיים, ב" אותו פרק-זמן. פירוש הדבר: על צה"ל להגיע לרמה גבוהה של גיירות, שתאפשר לו ריכוז כהיר של כוח השריון שלו, בכל גזרה בה יבחר.

מול שתי הנחיות יסוד אלה, פיתח צה"ל תורת-לחימה מסויימת. מטותיו וחילותיו ה" שונים תירגלו אותה בקורסים, באימונים עיוניים ובתכנון ועבודת-מטה. בשבוע ש" עבר הגיע, לפי החלטת הרמטכ"ל, הזמן לנסות תורה זו גם בתנאי-שדה. התוצאה: התמרון הגדול ביותר של צה"ל, בו הש" תתפו יותר יחידות שריון מאשר במיבצע סיני.

היו לתמרון זה כמה מטרות עיקריות: ● לבחון את חישובי הזמן ואת יכולת הביצוע, לגבי פעולות שונות של כוח משוריין, כמו תידלוק, פתיחת צירי תנועה שלא בכבישים, תנועה לפי לוח-זמנים, אס" פקה תוך כדי תנועה.

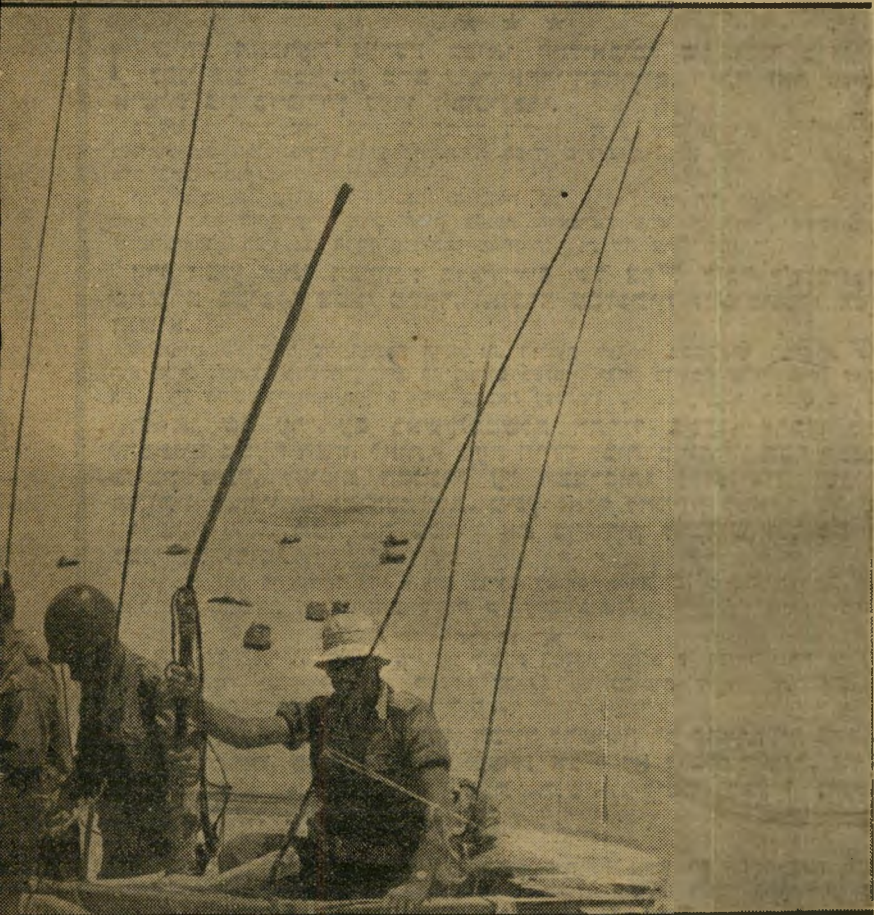
● להחזיר מחשב שריוני, מן הדרג ה" גבוה ביותר במטה ועד לטוראי המוסע ב" זחל"ם. כי טאנק אינו נשק בלבד, כי אם צורת לחימה — צורת הלחימה בה בחר צה"ל לעתיד הנראה לעין.

● לתרגל את העקרון היסודי של מל" חמת שריון — עקרון האומר כי מן הרגע בו נוצר המגע עם האויב יש להתמיד בו

דויד בנגוריון במיסקר ה

מישני, לרוב בנושא תותח-נייד. חיל-האוויר היתה כוח נפרד, בעל משימות אסטרטגיות משלו, אשר רק לעתים פעל בתאום טקטי עם החילות האחרים. "המראה החדש" של צה"ל הפך תורה זו על פיה, שם דגש על עליונות בשריון, אשר השריון עצמו חייב להשיגה על שריון האויב. לצורך זה גם הונחה חיל-האוויר לפעולות צמודות הרבה יותר לחילות הקרקע. "עכשיו פועל הצבא כאגרוף ברזל: שריון, חרמ"ש וחיל-אוויר בצחתא". הסביר קצינן בכיר.

גם בימי דיין וגם בימי לסקוב, נשאר עקרון אחד יסודי-מוסד: על צה"ל להיות הצד היוזם, ועליו גם לנסות ולהשיג הכרעה מיידית, סמוך ככל האפשר להתחלת הפעולה. כי צה"ל אינו יכול,

הארכיאלוג יוסף גולוביצקי, 41, סקיבז או"ר, דיס, הנראה בשעת שהוא מפצח אבן צור.

טאנק לוקסוס התקינו לעצמם שני טאנקיסטים אלה, על-ידי הצבת שמשיה מעל לצריח.

בשעת התקפה מרוכזת של טאנקים על יעד המחזק בי הפיקוד, ממנו מתנשאות האנטינות של מכשירי הקשר, הטאנקים התוקפים, כשהם פרושים בדומה למניפה ענקי

הקודקוד בפעולה ברקע התמונה נראים בשטח ההתקפה.